

повернення вкладених коштів, легалізувати доходи населення і тим самим відновити його довіру до фінансових структур і держави в цілому.

Разом з тим потрібно розмежувати функції управління інвестиціями на державному, регіональному та місцевому рівнях, забезпечуючи повноваження кожного з них надійними, а головне, стабільними джерелами фінансування, закріпленими законодавчим шляхом.

Список використаних джерел:

1. Саблук П. Т. Інвестиційна привабливість аграрно-промислового виробництва регіонів України / [П. Т. Саблук, М. І. Кисіль, М. Ю. Коденська, М. В. Нетеса, Р. П. Саблук] / Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки». – К., 2005. – 478 с.

2. Сільське господарство потребує більше інвестицій для динамічного розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukragroleasing.com.ua/index.php?silske-gospodarstvo-potrebue-bilshe-investitsiy-dlya-dinamichnogorozvitku.html>.

Тоцька О. Л., к. е. н., доц.
ВНУ ім. Лесі Українки, м. Луцьк, Україна

БЕЗПЕКА ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ЯКІ КОМП'ЮТЕРНІ ПРОГРАМИ СФЕРИ ЕКОНОМІКИ ДОЗВОЛЕНІ ДО ВИКОРИСТАННЯ?

Вступ. У ст. 1 ЗУ «Про санкції» зазначено, що з метою захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави можуть застосовуватися спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції). З боку України вони можуть застосовуватися щодо іноземної держави, іноземної юридичної особи, юридичної особи, яка знаходиться під контролем іноземної юридичної особи чи фізичної особи-нерезидента, іноземців, осіб без громадянства, суб'єктів, які здійснюють терористичну діяльність. Одним із видів таких санкцій є заборона здійснення публічних та оборонних закупівель товарів, робіт і послуг у юридичних осіб-резидентів іноземної держави державної форми власності та юридичних осіб, частка статутного капіталу яких знаходиться у власності іноземної держави, а також публічних та оборонних закупівель у інших суб'єктів господарювання, що здійснюють продаж товарів, робіт, послуг походженням з іноземної держави, до якої застосовано санкції згідно ЗУ «Про санкції» [1].

Оскільки технічний захист інформації здійснюється щодо органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів управління Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених згідно із законодавством України, відповідних підприємств, установ, організацій [2], тому державні підприємства повинні використовувати в своїй діяльності тільки ті комп'ютерні програми, які входять до Переліку засобів технічного захисту інформації, дозволених для забезпечення технічного захисту державних інформаційних ресурсів та інформації, вимога щодо захисту якої встановлена законом (далі – Переліку засобів ТЗІ). Цей перелік періодично оновлюється шляхом внесення змін до попередньої редакції та є доступним на Порталі відкритих даних.

Основний текст. Розглянемо, які комп'ютерні програми сфери економіки дозволені до використання в діяльності державних підприємств. Зокрема, в Перелік засобів ТЗІ від 18.01.2021 р. [3], якому надано «зелене світло», внесено таке програмне забезпечення:

- 1) комп'ютерна програма «АЛЬФА.БУХГАЛТЕРІЯ» версії 1.х.х.х (виробництва ТОВ «СОФТ ПРОДАКШН»);
- 2) комп'ютерна програма «Інтелект Люкс:Бюджетна бухгалтерія» версії 1.х (виробництва фізичної особи підприємця Зелінського Ігоря Адамовича);
- 3) комп'ютерна програма-платформа Master у конфігурації (програмного продукту) Master:Зарплата і кадри (розробник – ТОВ «МАСТЕР:ГЛОБАЛ»);
- 4) комп'ютерна програма-платформа Master у конфігурації (програмного продукту) Master:Бухгалтерія (розробник – ТОВ «МАСТЕР:ГЛОБАЛ»);
- 5) комп'ютерна програма-платформа Master у конфігурації (програмного продукту) Master:Комплексний облік для бюджетних установ (розробник – ТОВ «МАСТЕР:ГЛОБАЛ»);
- 6) комп'ютерна програма-платформа Master у конфігурації (програмного продукту) Master:Документообіг (розробник – ТОВ «МАСТЕР:ГЛОБАЛ»);
- 7) комп'ютерна програма (системи управління підприємством) «ІТ-Enterprise» (виробництва ТОВ НВП «Інформаційні технології»).

Програма «АЛЬФА.БУХГАЛТЕРІЯ» має такий функціонал: складання кошторису та плану асигнувань, реєстрація юридичних і фінансових зобов'язань, облік операцій за розрахунковими та реєстраційними (казначейськими) й іншими рахунками та касами у різних валютах, реєстрація первинних касових документів, експорт платіжних доручень через зв'язок із системами «Клієнт-Банк», імпорт банківських виписок, формування касової книги, вкладного аркушу касової книги, реєстрація авансових звітів, ведення обліку розрахунків з підзвітними особами установи, формування та експорт платіжних відомостей на виплату коштів підзвіт для систем «Клієнт-банк», ведення відомостей аналітичного обліку, облік касових і фактичних видатків, валютна переоцінка [4].

У свою чергу, програмний продукт для ведення комплексного обліку в бюджетних установах «MASTER:Бюджетні установи» має таку структуру: ПЛАНУВАННЯ ТА ФІНАНСУВАННЯ – складання кошторису, контроль за його виконанням; облік за підпрограмами та галузевими КЕКВ (2281, 2282, 3110); БАНК – інтеграція із СДО «Клієнт казначейства – Казначейство»; контроль зобов'язань за сумами, зазначеними в кошторисі; КАСА – документи каси, касова книга, розрахунки з підзвітними особами, звіти; НЕОБОРОТНІ АКТИВИ – картотека ОЗ та МНМА, додаткові аналітичні розрізи, документи руху ОЗ та МНМА, амортизація, звіти; ПОСЛУГИ – облік розрахунків із контрагентами; СКЛАД – картотека ТМЦ, документи руху ТМЦ, облік по підрозділах і складо-місцях, МВО, інвентаризація, звіти; ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК – ведення податкового обліку відповідно до Податкового кодексу України; ОПЕРАЦІЇ – виставлення початкових залишків, бухгалтерські довідки, закриття рахунків в кінці року та кварталу, закриття звітної періоду; ЗВІТИ – меморіальні ордери, журнал-головна, картки аналітичного обліку, фінансова та бюджетна звітність, звітність по ПДВ [5].

Висновки та пропозиції. Як бачимо, державні підприємства України, при

виборі програмного забезпечення для автоматизації своєї діяльності повинні бути ознайомлені з актуальним Переліком засобів ТЗІ та можливостями цих програм.

Список використаних джерел:

1. Про санкції: Закон України від 14 серп. 2014 р. № 1644-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-18#Text> (дата звернення: 07.02.2021).
2. Про Положення про технічний захист інформації в Україні: Указ Президента України від 27 верес. 1999 р. № 1229/99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1229/99#Text> (дата звернення: 07.02.2021).
3. Перелік Засобів ТЗІ 18.01.2021.ods. Портал відкритих даних: Єдиний державний веб-портал відкритих даних. URL: <https://data.gov.ua/dataset/eab73672-181f-4b20-8819-56d47723ff11> (дата звернення: 07.02.2021).
4. Модуль «АЛЬФА.БУХГАЛТЕРІЯ». *Альфа.ПРО*: веб-сайт. URL: <https://alfabuh.com.ua/funktsional/modul-alfabukhhalteriya> (дата звернення: 08.02.2021).
5. MASTER:Бюджетні установи. *MASTER*: веб-сайт. URL: <https://masterbuh.com/product/3> (дата звернення: 08.02.2021).

Тулуш Л. Д., к.е.н., с.н.с., доц., зав. відділу

Радченко О. Д., к.е.н., с.н.с., доц.

ННЦ «Інститут аграрної економіки», м. Київ, Україна

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КРИЗЬ ПРИЗМУ ПОВЕДІНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Вступ. Проблеми регулювання діяльності аграрного сектору лежать в площині фіскального (податково-бюджетного) механізму, який є одним з основних фінансових регуляторів темпів розвитку економіки. За рахунок фіскальної складової фінансової політики держава може впливати на темпи розвитку агропромислового виробництва, на структурну його будову, зокрема частку окремих суб'єктів господарювання у загальній структурі.

Основна частина. В останні роки політика державної фінансової підтримки розвитку агропромислового виробництва характеризується значними структурними змінами, економічне зростання стало політичним пріоритетом, тоді як заходи розвитку соціальної сфери нехтуються. Це призвело до значних перекосів конкурентного середовища виробників та повним ігноруванням потреб розвитку сільських територій, на землях яких ведеться аграрний бізнес.

Пояснення окремим факторам реакції виробників на фінансове регулювання може бути реалізоване в системі поведінкової економіки - напрямку економічної теорії, який займається дослідженням впливу психологічних факторів на управлінські рішення в економічних ситуаціях. Щодо формування поведінкових патернів, то за даними І. Бобуха, їх формує рівень життя і свобода вибору [1, с. 6].

Згідно статформи «Очікування сільськогосподарських підприємств щодо перспектив розвитку їх ділової активності» за період з 2015 по 2021 рік станом на січень місяць з факторів (% підприємств), що стримують сільськогосподарську діяльність, респонденти відмітили зниження впливу чинників погодні умови та фінансові обмеження і зростання інших факторів (табл. 1).